

Historische Kring Bussum ... en kranten over Het Spiegel

De Bussumse villa-wijk het Spiegel staat in dit jaar in de belangstelling. Op 12 januari 2006 heeft de raad het plan 'Herinrichting Spiegel Noord' vast-

gesteld. Dat plan omvat een verkeerskundige reconstructie en in geringe mate een vervanging van de riolering. Het aanwijzen door de raad in 2005 van een groot gedeelte van de wijk het Spiegel als beschermd dorpsgezicht is één van de redenen dat er in 2006 een nieuw bestemmingsplan over het Spiegel wordt gemaakt.

De Historische Kring Bussum kiest ieder jaar onderwerpen die de kennis en belangstelling voor de geschiedenis van Bussum bevorderen. De keuze voor Het Spiegel in 2006 is daarom een logische. Dit jaar wordt er in het septemбернаummer van de HKB ruim aandacht aan Het Spiegel besteed. Ook u kunt daaraan een bijdrage leveren. Neemt u dan met mij contact op (voor gegevens, zie www.histkringbussum.nl). Het Spiegel heeft ook in het verleden vaak in de belangstelling gestaan. In deze column en het vervolg erop medio februari, sta ik hierbij stil.

Inleiding

Na de aanleg van de spoorlijn in 1874 en de komst van veel – met name niet onbemiddelde – nieuwe inwoners wordt het Spiegel ten westen van die spoorlijn snel ontwikkeld. Een kaart uit 1884 laat zien dat de huidige contouren er toen al waren, waarna de villawijk verder werd bebouwd, een ontwikkeling die tot ongeveer 1940 voortduurde. Particulier initiatief voerde de boventoon en dat heeft prachtige huizen en dito lanen opgeleverd. De villawijk Brediuskwartier kent vooral een planmatige aanpak en is ook jonger. De wegenstructuur is ook anders, net als de inrichting van de openbare ruimte, zoals de waterpartijen en groengebieden.

Ingezonden brieven en kranten-

berichten in de Bussumsche Courant in 1932 en 1933 geven een interessant tijdsbeeld.

Redactioneel artikel 24 september 1932:

... Verscheidene wegen waren totaal overstroomd en vele bewoners konden hunne huizen niet anders bereiken dan door het water te waden of met behulp van planken een brug te bouwen.

Wij achten den toestand in het Spiegel zoodanig, dat o.i. onmiddellijk voorziening noodzakelijk is en wij vragen ons af, waarom de nieuwe wijken in de gemeente zoo worden verzorgd en de wegen in het Spiegel zoo worden verwaarloosd.

De Directeur van Gemeentewerken, wien wij deze vraag stelden, deelde ons mede, dat ook hij den toestand in het Spiegel ongunstig achtte en verbetering gewenscht is. Voorstellen tot verbetering zijn geruimen tijd geleden ingediend, doch tot uitvoering schijnen deze niet te kunnen geraken.

Juist omdat hij het met de klagers volkomen eens is, betreurt hij het, dat zijn dienst er voor wordt aangezien, dat de verbetering niet ter hand wordt genomen.

Citaat uit een ingezonden brief van M. Helle namens de bewoners van de Plaggenweg op 27 september 1932:

'Heeft de gemeente het dan zoo arm, dat er geen geld is voor een paar flinke zinkputten in afwachting tot er in de verre toekomst eens riolering komt? Alleen maar geld voor mooie parken en plantsoenen?'

Ook gaan brieven-schrijvers in op de verschillen tussen Het Spiegel en het Brediuskwartier, in die tijd een 'nieuwbouwvillawijk, terwijl Het Spiegel dan al zo'n 30 a 40 jaar oud is. Het zijn de crisisjaren waarin werkverschaffing een belangrijke rol speelt, ook in Bussum.

Bussumsche Courant 20 januari 1933:

BREDIUSSUM?

Het Spiegel is een permanente waterpartij, daarvan kunnen alle bewoners meepraten. (...) Op een klacht van mij, ontving ik een antwoord van den Directeur der Gemeentewerken, waaruit onomstootelijk blijkt, dat deze functionaris de dringende noodzaak van riolering v.h. Spiegel als vakman

inziet. Willen de raadsleden hierover eens nadenken? Zocht men een object voor werkverschaffing? Wat was dan nuttiger en productiever geweest; het aanleggen van een waterpartij in het reeds verweerde Brediuskwartier of riolering van het Spiegel? Het eerste dient slechts ter verfraaiing en het laatste is tot nut van het algemeen. Waardoor is Bussum geworden wat het is, door het Brediuskwartier of door het Spiegel?

Hoogachtend
J.B.C. Laugeman

Een dag later verschijnt van Laugeman een nieuwe brief in de Bussumsche Courant:

Brediussum?

In het Brediuskwartier een mooie speelweide - in het Spiegel niets. In het Brediuskwartier mooie breede wegen met verhoogde voetpaden - in het Spiegel smalle bolle wegen, met voetpaden onbegaanbaar door regenwater, grintkisten en overhangende takken. (...)

Willen de Spiegelbewoners alléén betalen en blijven toezien, dat het grootste gedeelte hunner belastingpenningen naar het Brediuskwartier gaan? (...) Hoogachtend
J.B.C. Laugeman

Het naschrift van de redactie op deze brief:

Inzender is wel eenigzins eenzijdig in zijn – overigens volkomen te rechtvaardigen – verontwaardiging. Hij vergeet n.l. dat de bewoners van het Brediuskwartier in hun grondprijzen reeds den aanleg der wegen etc. betaalden Red. B. Cr.

Op 10 februari 1933 verschijnt er een ingezonden brief in de Bussumsche Courant, die een bijzonder voorstel bevat:

Weg Bussum, men splitse Spiegel en Brediuskwartier

Geacht redactie,
Daar het Gemeentebestuur blijktbaar

zoo een antipathie voor het Spiegel heeft, zou ik voor willen stellen er 2 gemeentes van te maken; dan zal er ook wel een burgemeester en gemeentebestuur te vinden zijn, die zich voor het Spiegel interesseeren. Onze mooie kronkellanen zijn, indien goed onderhouden, voor wandelen zeker te verkiezen boven de rechthoekige kale lanen van het Brediuskwartier. (...) Hoogachtend,
Een Spiegelbewoner.

Het naschrift van de redactie op deze brief:

Bovenstaande boutade nemen wij natuurlijk niet au serieux; wij meenden haar niettemin te moeten plaatsen, omdat zij symptomatisch is voor de stemming, die bij vele Spiegelbewoners gewekt blijkt te zijn. Red. B. Cr.

De volgende maand in deze column het vervolg, de lange weg naar de aanleg van riolering in het Spiegel.

..... Lars Wieringa

Aandachtig gehoor voor Chris leenders die een aansprekend verhaal vertelt over zijn onderzoek naar de Palmkazerne tijdens de drukbezochte nieuwjaarsbijeenkomst in het HKB documentatiecentrum.

Historische Kring Bussum

Huizerweg 54
1402 AD Bussum
www.histkringbussum.nl